

Nya Meddelanden
från
STRINDBERGSÄLLSKAPET

Nummer 75

april 2025

Kära Strindbergsvän,

Det är april och löfte om vår, varmare dagar växlas med kallare – aprilvädret är ett faktum. Ett faktum är också att körsbärsträden blommar i april, antingen i början av månaden, i mitten – eller i slutet ... Ja, det varierar. I år kom de första blommorna tidigare, precis som så många andra vårtecken. Vad vi känner inför alla dessa vårtecken varierar också, beroende på allt runt omkring. Är våren en förändringarnas tid – en tid som ger kraft att bryta upp, börja om – eller är den en uppfordrande tid?

För Strindberg var våren oftast, som för de flesta av oss, efterlängtat. Dramat *Påsk*, som jag passade på att läsa om nu i påsk vittnar om det, där Elis, en av dramats huvudpersoner tidigt utbrister: ”Åh, denna vinter! Denna långa vinter!”, för att fortsätta: ”/.../ jag skall vara glad att det är överståndet ... Ah, den goda solen ...” (varpå scenanvisning ges: ”han gnuggar händerna och låtsas duscha sig”); ”jag vill bada mig i solsken, tvätta mig i ljus efter all denna mörka smuts ...”. Strax därpå talar Elis om sommaren, och om sin längtan efter ett liv norrut, där han inte varit på flera somrar (Elis med familj bor i en universitetsstad, söderut, med domkyrka – torde inte vara något annat än Lund, en stad som Elis dock ej känner sig hemmastadd i): ”Och när skolan slutar, då dra vi norrut till vårt land – till Mälaren. Stugan står där i ordning som den stod i vår barndom; lindarne stå kvar, ökstocken ligger under strandpilarne ... O, att det vore sommar! så att jag finge bada i sjön!” Här är bakgrunden inte bara en vanligt mörk vinter, utan en tyngre sådan, med familjefadern i fängelse och ett överhängande hot om att bli av med familjens alla tillgångar. Samtidigt är det väl precis så här vi alla kan känna, för när april väl kommer behöver vi våren med dess hopp om ljusare tider, ny energi, samt förväntningar om en varm, behagfull sommar full av frihetskänsla. Andra exempel på Strindbergs förhållande till våren visar hur årstiden är en förändringarnas tid, på gott och ont. Det skålas för våren i *Röda rummet*, i diverse texter beskrivs det hur våren för med sig kärlek och passion, men även att våren kan bli tung för den som inte får uppleva varken kärlek eller hopp, som i *Legender*, där våren nalkas med ”felslagna förhoppningar” eller så snarlikt redan i *Röda rummet*: ”Och våren kom med sina krossade förhoppningar om sol och grönt, tills sommaren var inne som en kort förberedelse till hösten.”

Med åren – och samhällsutvecklingen – blir våren något som kan upplevas mer avmätt eller neutralt, som i *Ensam*, där den förr förklaras ha inneburit ”ett uppvaknande till nytt färskt liv” – innan ”isbrytare och järnvägar utjämnat årstiderna”, för att sedan beskrivas som att den först kommer inpå, men ”icke med en sådan apparat som förr” och därför ”hälsas /.../ utan vidare entusiasm”.

Ja, oavsett vad vi tycker och känner om våren kan vi, som vanligt, finna tröst eller känna igen oss i Strindbergs texter.

Vi ses väl på årsmötet den 14 maj? /Cecilia Carlander, ordf.

KALLELSE TILL STRINDBERGSSÄLLSKAPETS ÅRSMÖTE ONSDAG 14 MAJ 2025 KLOCKAN 18.

Årsmötet äger rum på Strindbergsmuseet, Drottninggatan 85, Stockholm.
Anmälan görs till info@auguststrindberg.se, senast den 7 maj.
Efter årsmötet serveras smörgås med dryck till självkostnadspris.
Kristina Adolphson läser ur *Stora landsvägen* följt av samtal och mingel.

VÄLKOMNA!

FÖREDRAGNINGSLISTA

1. Årsmötet öppnas
2. Val av ordförande för mötet
3. Val av protokollförare
4. Val av justerare, tillika rösträknare
5. Fråga om godkännande av kallelsen
6. Fråga angående röstlängd.
7. Fråga angående godkännande av föredragningslistan
8. Anmälan av föregående årsmötesprotokoll
9. Styrelsens verksamhetsberättelse och bokslut för 2024 - publiceras på sällskapetets hemsida: <https://auguststrindberg.se/aktiviteter/>
10. Revisorernas berättelse
11. Fastställande av bokslutet.
12. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen.
13. Styrelsens planer för kommande verksamhet
14. Beslut om medlemsavgifter
15. Val av styrelseordförande (mandattid ett år).
16. Val av övriga styrelseledamöter (mandattid två år)
17. Val av revisorer jämte suppleanter (mandattid ett år).
18. Val av valberedning (mandattid ett år).
19. Ev. frågor och övriga meddelanden från styrelsen
20. Övriga frågor
21. Mötet avslutas.

”Älska mig alltid eller jag biter Dig i strupen så att Du dör!”

Strindbergscitat valt av Gustav Aguerre och Ingrid Falk till konstinstallation på Drottninggatan i Stockholm

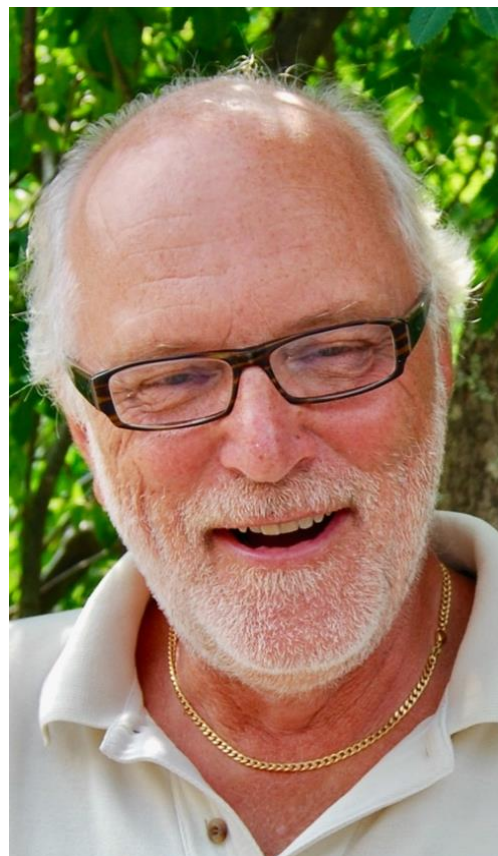
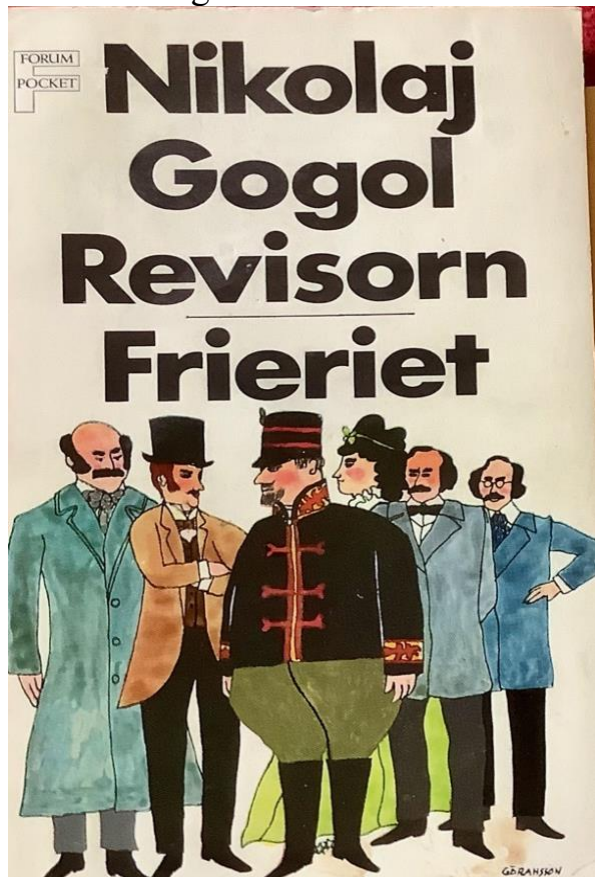
REVISORN TALAR UT

Som revisor i sällskapet är min roll mest av administrativ karaktär. Revisionen ligger tyvärr ganska långt temamässigt från Sällskapets verksamhet och inriktning.

Dessutom måste jag först som sist erkänna att jag inte är någon "riktig" revisor; jag har aldrig arbetat yrkesmässigt som revisor. Att jag iklätt mig den rollen i sällskapet får helt skyllas på vänskapsrelationer (och kanske min oförmåga att säga nej, när det verkar – för mig - som om jag vore absolut rätt person för uppdraget).

Men kan det möjligen finnas någon som undrar vad en sådan gök egentligen gör?

Finns det några litterära förebilder? Eller diskussioner om rollen?

Olle Nordin, revisor

Tankarna går väl osökt till Gogol... Hans revisor är förvisso mer av en riksrevisor, men det är ju också en sorts revisor. Hos Gogol är revisorn så fruktad att redan ryktet om hans snara ankomst får benen hos de ansvariga att darra värre än picadorernas i Tjuren Ferdinand. Man får hoppas att man inte föregås av ett sånt rykte i föreningsvärlden.

Nu är ju Gogols *Revisorn* en komedi om allas vår skröplighet och inte minst om att det gäller att rädda sitt eget skinn, särskilt om det finns lite skumrask med i bilden. Därur ska man därför kanske inte dra alltför starka paralleller till revisionsarbetet i en mindre förening.

Men även Strindberg har använt sig av en revisor.

I *Svarta Fanor* förekommer Revisor K (som tydligt egentligen är kemist i boken men kallas revisorn av någon anledning).

Han är gift med Thilda K som enligt samstämmiga uppgifter ska föreställa Anne Charlotte Leffler. Revisor K skulle således baseras på Lefflers första man, häradshövding Gustav

Edgren. Edgren lär ha varit en torr och tråkig typ – inte ens särskilt intresserad av sin hustru, men dock tillräckligt för att försöka hindra hennes litterära bana.

Leffler var knappast någon favorit hos Strindberg, så det är ju rimligt att anta att även Edgren passar bra att karikeras i *Svarta Fanor*. Så mycket av det blir det nu inte som vi strax ska se. Jaha, så Strindberg tycker det är lämpligt att kalla honom revisor eftersom han gör en ganska slät figur? Nåja, det är sånt man får lära sig leva med när man ställer sig i räknemässans led! Lustigt nog så var Lefflers andre man – en italiensk hertig – matematikprofessor. Samtidigt vet vi att Leffler umgicks med mattesnillet Sonja Kovalevsky och att hennes (Lefflers) bror också var matematiker. Kan man ana ett samband? Hur var det med Anne Charlotte Lefflers matematikintresse och –fallenhet? Nobody knows. Revision som en gren av matematiken är kanske inte ett spår värt att följa särskilt långt.

I *Svarta Fanor* har revisorn inte någon särskilt framträdande roll. Mest ägnar han sig åt kemiska experiment kopplade till filosofiska frågor som huruvida alkemi är på riktigt och om monismen kan verifieras. Jag måste erkänna att jag inte ser någon koppling till verklighetens Stockholm på 1900-talets första decennium och dess fejder annat än att Strindberg får lufta gamla käpphästar som hans kemiteorier mm. Kvasifilosofiska och dito logiska resonemang finns det gott om i boken. Som huruvida kornknarren kan flyga eller om den *går* till vinterkvarteret eller om någon sett en gök lägga ägg (om inte kan man ju inte vara säker på att den gör det...). Det hade ju varit roligt om revisorn hade haft någon mer framträdande profil – oavsett om det varit för eller mot Doktor Borg eller någon annan av huvudpersonerna.

Jag hade hoppats att Strindbergs revisor skulle vara en lite mer karaktärsfylld figur – åtminstone i något avseende. Tyvärr visar det sig inte vara på det viset. Så han får nog stå för den gängse bilden av en revisor; en ganska trist typ som inte gör mycket väsen av sig.

Det finns dock åtminstone ett nutida exempel på problematisering av revisorsrollen.

Psykoanalytikern och författaren Ulf Karl Ove Nilsson, UKON, tog i en OBS-essä 2022 upp sambandet mellan galenskap och kreativitet utifrån Kyagas och Mattssons bok *Ekvilibrium: Om sambandet mellan kreativitet och galenskap*. Deras tes är att det behövs en avvägning mellan kreativitet å ena sidan och planeringsförmåga mm å den andra för att bli framgångsrik – när det gäller skapande arbete. De ger i sammanhanget ett exempel på ett icke-kreativt yrke: (spoiler) Revisor. Det UKON gjorde var att ifrågasätta om andra yrken självklart är så mycket mer kreativa. Förvisso är revisorernas självbild av det slaget att man inte gärna erkänner att det är det man jobbar med t ex på en date. Men frågar man på ett annat sätt kanske svaret också blir ett annat. Det krävs säkerligen ett mått av kreativitet för att upptäcka oegentligheter. Man kan ju förutsätta att den som fifflar försöker dölja det så gott det går. Då krävs både logik och kreativitet. Läge för Sherlock! Bilden är alltså inte så entydig.

Detta är min bild av revisorer i litteraturen och kulturdebatten. Med den revisorsroll i Sällskapet jag har, vågar jag mig inte ut på några vidare vatten vad gäller förebilder, nidbilder eller deras tolkningar – särskilt inte när det gäller Strindberg. Revision är ju ändå en regelstyrd verksamhet!

Eller så kan man helt enkelt säga: revisorernas uppgift är att se till att styrelsen sköter sig – såväl i fråga om ekonomin som i fråga om själva verksamheten. De är alltså medlemmarnas valda representanter.

Olof Nordin, revisor

STRINDBERG LÄSER TYST - OCH HÖGT

Kanonkrönika av museichefen

I augusti ska Kommittén En kulturkanon för Sverige presenteras. Har ni deltagit i den öppna omröstningen? Kan vi vara säkra på att Strindberg kommer med? I Skolverkets och Kulturrådets Läslista för gymnasiet kom bara "Dygdens lön" med. Lite magert, kan man tycka. Men inte så konstigt kanske. "Dygdens lön" är ju återkommande referens när tryck- och yttrandefriheten utmanas.

Jag har inte utnyttjat möjligheten att komma med egna förslag. I stället gör sig Strindbergsmuseet till tolk för Strindbergs egen kanon i utställningen *Strindberg läser: utan böcker hungrar jag och växer icke!* Utställningen belyser vad Strindberg läste, vilka skönlitterära författare som gav honom inspiration. Och vilka var viktigast för honom: de författare han gillade, eller de han avskydde? Strindberg är en kreativ fultolkare av flera författarkollegers verk (tänk Ibsens *Ett dockhem*). Visste ni att Strindberg älskade jul- och nyårsklassikerna *Djungelboken* av Kipling och *Ivanhoe* av Walter Scott? Strindberg läste Scott i sin ungdom, men återvände till honom mot slutet av sitt liv. I hans bevarade bibliotek från 1912 finns inte mindre än nio verk av honom.

August med en mur av litteratur

Barn- och ungdomsårens läsning satte för övrigt spår i den mogna författaren. Hans verk är fulla av referenser till konstsagor och folksagor, till H. C. Andersen, *Robinson Crusoe*, bröderna Grimm och *Tusen och en natt*.

Nobelprisförfattarna är ett kapitel för sig. Att Svenska Akademien skulle dela ut priset var inte glasklart i Alfred Nobels testamente. Inte heller var det självklart att Akademien skulle granska författare utanför svenska språkområdet. Till kritikerna hörde också Strindberg, som ifrågasatte Svenska Akademiens kompetens att göra litterära bedömningar. När första priset, 1901, gick till Sully Prudhomme, kritiserades valet av många, som menade att priset skulle tillfalla Tolstoj. Inte mindre än 42 framstående författare och kritiker skrev under en adress till Tolstoj där de ville ge honom sitt stöd. Bland undertecknarna fanns såväl Strindberg som Selma Lagerlöf.

Vad tyckte Strindberg om att Lagerlöf fick priset 1909? Inte så mycket, faktiskt. Han fick ju i stället nöja sig med ett Anti-Nobelpris till följd av en insamling. Till vännen Nils Andersson skriver han: *"Du får icke göra något! Men Du kan säga, att det icke handlade om "Nationalsubskription", utan om bildandet af ett Anti-Nobelstipendium åt mig, af dem som värdera min Dramatik (40 stycken) högre än den Stora Selmas Romaner (en-strängade, monocharden [sic] mot den tre-strängade, fullriggaren Sg"*

I ett brev till sin äldsta dotter Karin från 1899 hade Strindberg uppmuntrat hennes drömmar att bli författare och som förebild hållit fram Lagerlöf:

"Bland våra nu lefvande författarinnor sätter jag Selma Lagerlöf högst. Gösta Björlings Saga [sic] och än mer Antikrists Mirakler äro mönster"

Lagerlöf uttrycker mera negativa känslor gentemot Strindberg. I ett brev till väninnan Sophie Elkan skriver hon att han är en *"vedervärdig karakter och borde sitta på fästning"*.

Strindberg är inte alltid erkännssam mot kvinnliga författare. En som dock fann nåd var Emilie Flygare Carlén. I sitt bibliotek från 1912 har han Flygare-Carléns *Ett köpmanshus i skärgården*. Men redan som ung upptäckte han *Jungfrutornet* och drabbades av äventyret och den olyckliga kärleken.

Så fick han fatt Jungfrutornet. Det var berättelser och äventyr. Den olyckliga kärleken rörde upp honom. Men viktigare än allt var att han kände sig vuxen med dessa vuxna människor. Han förstod vad de talade och han märkte att han icke var barn. Dessa fullvuxna voro ju hans jämnlikar. Han hade ju varit olyckligt kär, lidit, kämpat, men var kvarhållen i barndomens fängelse. Och nu kom han till fullt medvetande om att hans själ var i fängelse. Den hade varit flygfärdig för länge sen, men man hade klippt vingarne och satt honom i bur.

Utställningen öppnar i början av juni. Till hösten planerar vi en serie föreläsningar i anslutning till utställningen. Håll utkik på hemsidorna och på facebook.

Välkomna!

/Erik Höök, museichef.

EN LITTERÄR RESA SOM BÖRJADE I NORDMALING

Biblioteket i Nordmaling

När min dotter föddes den 2 december 2024, var det inte bara en ny liten människa som kom till världen. En hel värld av litteratur och intellektuell upptäckt öppnades för mig på ett sätt jag inte hade förväntat mig. Det var som om min nya roll som far, denna plötsliga förvandling i mitt liv, inbjöd mig att söka efter något större, något mer varaktigt. Jag hade länge haft en längtan efter att läsa de klassiker som jag hittills hade förbisett, och just i den där stilla stunden av överväldigande glädje och reflektion begav jag mig till biblioteket i Nordmaling för att förverkliga denna dröm.

Biblioteket, som för mig länge varit en plats för tillfällig flykt från vardagen, fick på något sätt en mer ceremoniell karaktär den dagen. Väl där möttes jag av bibliotekets chef, Tommy Bildström, en man vars intellekt och passion för litteraturen var omedelbart påtagliga. Det var han som, efter att ha hört om mina litterära ambitioner, utan att tveka rekommenderade mig att börja min klassiska läsning med August Strindberg. För mig var detta som en kallelse, en möjlighet att omfamna något större än jag själv, ett intellektuellt äventyr som skulle berika mitt inre liv på ett sätt jag aldrig kunde ha förutsett. Åh, vilken glädje denna rekommendation förde med sig! Det var som om en oskriven värld av känslor, tankar och insikter låg framför mig.

Jag valde att börja min resa genom Strindbergs verk med *Det nya riket*, en bok som fångade mig omedelbart. Strindbergs skrivsätt är utan tvekan utmanande, men på ett sätt som både engagerar och uppmuntrar till eftertanke. Hans djupa granskning av samhället, människans själ och den eviga kampen mellan ideal och verklighet talade till mig på ett sätt som jag sällan tidigare hade upplevt. Jag fann mig själv fångad i hans skarpa kritiska blick på världen och hans förmåga att skildra de mest komplexa känslomässiga landskap. Här var en författare som inte bara beskrev världen utan också utmanade oss att ifrågasätta dess dolda mekanismer.

Men det var inte bara *Det nya riket* som lämnade ett djupt avtryck på mig. Jag måste säga att jag, på ett nästan hjärtligt sätt, blev fullkomligt hänförd av *Hemsöborna*. Strindbergs skildring av det svenska landskapet, tillsammans med hans skarpa observationer av människans inre liv, var som en målande symfoni för mitt intellekt och min själ. Romanens skildring av det enkla livet, de små konflikterna och de omedvetna tragikens inslag, är något som tränger in i det allra innersta hos läsaren. *Hemsöborna*, med sina finstämda porträtt av människor i deras mest utlämnade stunder, förde mig in i ett universum där varje ord, varje rad, var av en sådan precision och skönhet att det nästan var omöjligt att inte beundra Strindbergs mästerskap.

Det är omöjligt att inte fascineras av Strindbergs förmåga att blanda realism med symbolik, att förmedla en värld där det fysiska och det själsliga är oskiljaktiga. Hans förmåga att fånga människans inre värld, med alla dess gränser och dolda skepnader, öppnade dörrar i mitt eget medvetande. Jag fann mig ofta grubbla över hans åsikter om människans natur, om de sociala krafterna som styr oss, och om vår egen oförmåga att förstå vårt eget innersta väsen. Det var som om Strindberg inte bara ville beskriva verkligheten, utan också förstå den, på ett sätt som gjorde läsaren mer medveten om den värld hen lever i och de inre konflikter som formar oss.

Men vad som verkligen slår mig, nu när jag reflekterar över min upptäckt, är den djupa resonans som Strindbergs verk väcker inom mig, långt bortom den förmenta svårigheten i hans språk och hans ofta kontroversiella ämnen. Hans texter är inte bara en spegel av den tid han levde i, utan en evig påminnelse om människans existentiella frågor och vår oförmåga att finna fullständig lycka eller försoning i denna värld. Strindberg är en författare som inte räds att ställa de svåraste frågorna, och i detta finner jag både tröst och förtvivlan – en konstnär som förmår tvinga oss att blicka inåt, även när vi helst skulle vilja vända bort blicken.

Min upptäckt av Strindberg är för mig mer än bara en litterär resa. Den är en påminnelse om kraften i ordens förmåga att omvandla, att beröra och att förändra vårt sätt att se på världen. I ett samhälle som ofta är upptaget av ytlighet och snabb konsumtion av information, erbjuder Strindbergs verk en plats för reflektion, för djuplodande tankar och för ett långsamt och omsorgsfullt närmande av det mänskliga mysteriet.

Det är en resa som för mig aldrig kommer att ta slut. Strindberg är, för mig, inte bara en del av Sveriges litterära kanon – han är en nyckel till att förstå människan och hennes plats i världen. Och jag är djupt tacksam för att min väg ledde till denna författare, just vid denna tidpunkt i mitt liv. /*Tobias Serenitate*

Strindberg på Nationalmuseum

Tobias Serenitate

OM STRINDBERG OCH FADERSKAPET

Det dräller inte precis av doktorsavhandlingar om Strindberg, men när Strindbergssällskapet och Strindbergsteaterns vänner gav ett uppskattat program på Tranströmerbiblioteket berättade doktoranden Moa Marken om sitt pågående arbete. Sara Granath ställde några följdfrågor till henne.

Moa Marken, foto: Ida Stiller

Vad är det du undersöker i din avhandling?

Jag intresserar mig för hur Strindberg skildrar faderskap i dramatiken. Relationen mellan fäder och barn spelar en genomgående viktig roll i författarskapet, men det har hittills inte ägnats någon större uppmärksamhet i forskningen. Strindberg verkade i en dynamisk tid där synen på faderskap var under omförhandling. Något åt före Strindbergs debut hade Darwin introducerats till en svensk publik och kring Strindbergs död skrev Freud om det ursprungliga fadersmordet i *Totem och tabu*. Strindberg plockade upp dessa postdarwinistiska och förfreudianska idéer om faderskap, men utan att för den sakens skull förlora sin unika författarröst när han skrev om detta.

Hur träffade du på Strindberg första gången?

På gymnasiet läste jag *Röda rummet* och hade ärligt talat lite svårt att se charmen med den. Stockholmsskildringen var förstås fin, men byråkratsatiren flög nog över huvudet på mig. Sedan läste jag *Fröken Julie*, och det var minst sagt en omskakande upplevelse. Ändå skulle jag säga att det var först när jag läste *I havsbandet* på universitetet som jag verkligen blev knockad av Strindberg. Jag skrev sedan min masteruppsats om den, och på den vägen var det...

Har du ändrat temat för din avhandling? Hur började det?

När jag började skriva var min tanke att jag bara skulle fokusera på Post-Infernodramatiken. Jag tänkte då att det var i de senare dramerna som de mest nyskapande fadersskildringarna

fanns. En bit in i arbetet ändrade jag mig. Jag läste om Strindbergs tidiga dramer och märkte att det även där fanns intressanta fäder att skriva om. Jag bestämde mig för att välja dramer från tidigare delar av författarskapet. Nu tycker jag nästan att de tidiga dramerna har varit särskilt roliga att hålla på med, inte minst eftersom de är relativt outforskade i modern tid.

Är det något som har förvånat dig under ditt arbete?

Förvånad är kanske att ta i, men jag tycker det är anmärkningsvärt hur Strindberg alltid beskrivs som otroligt barnkär i de biografier och minnesteckningar som skrivits om honom. Kanske har mitt avhandlingsarbete gjort att jag överbetonar detta drag hos Strindberg, men för mig framstår det som centralt.

Har du något favoritverk av Strindberg? Och något du har svårt för?

Bland dramerna skulle jag nog säga *Stora landsvägen* eller *Påsk*. Den senare har jag för vana att läsa om varje påsk. Annars är jag svag för ”Den romantiske klockaren på Rånö” som jag menar får alldeles för lite uppmärksamhet. *De lycksaliges ö* tycker jag är otroligt tråkig, men det är möjligt att den skulle tjäna på en omläsning.

Vad svarar du när folk säger att han var kvinnohatare?

Jag har ofta fått svara på hur jag förhåller mig till ”Strindbergs kvinnohat”. Frågan är förstås intressant, men lite tröttsam då det ibland insinueras att det är någonting som jag som forskare måste ta ställning till. Jag brukar säga att Strindberg förvisso hade knepiga åsikter ibland, men att han framför allt tycks ha varit mer intresserad av kvinnor än vad många av hans manliga författarkollegor var.

Är du färdig med Strindberg när avhandlingen är klar?

”När en man har tröttnat på London har han tröttnat på livet” ska den brittiska författaren Samuel Johnson ha sagt, och jag tror det är lite samma sak med Strindberg. Jag är inte säker på att jag kommer syssla med honom de närmaste åren efter disputation, men jag kommer definitivt att återvända till författarskapet. En sådan författare går inte att bli färdig med.

Har det dykt upp en ny fråga du vill fördjupa dig i?

Jag skulle vilja skriva något om hemmets roll hos Strindberg.
/intervju med Moa Marken, doktorand i litteraturvetenskap, Örebro universitet/

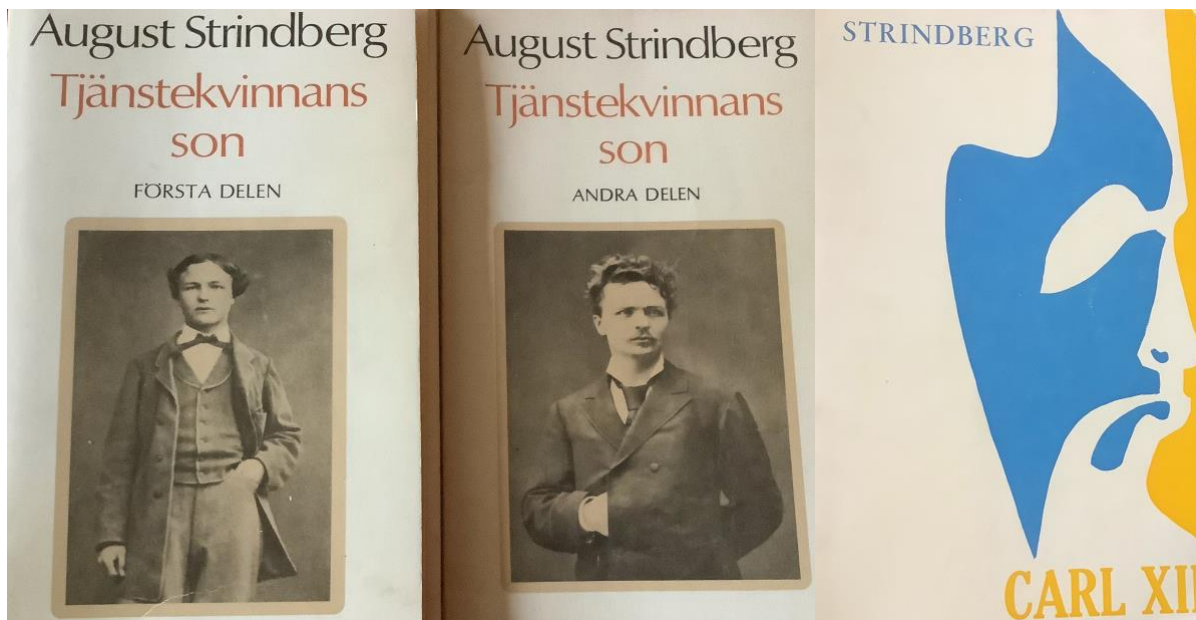
BOKCIRKELN PÅ STRINDBERGSMUSEET TUFFAR PÅ

Till hösten fortsätter den öppna bokcirkeln på Strindbergsmuseet, Drottninggatan 85, Stockholm. Kom en gång eller flera gånger! Alla tankar och synpunkter är välkomna. Sara Granath håller i det hela, när vi ses i Röda rummet. För medlemmar i sällskapet kostar det 80 kr per gång, för andra 120 kr
Anmäl dig till info@strindbergsmuseet.se

söndag 28.9 kl 13-15 *Tjänstekvinnans son. Första delen*

söndag 19.10 kl 13-15 *Tjänstekvinnans son. Andra delen*

söndag 9.11 kl 13-15 *Carl XII och Gustav III*

UCH TRYGGVE LUNDH KÖR VIDARE I SÖRMLAND

Tryggve Lundh startar en cirkel om Strindbergs kammarspel sista måndagen i augusti och föreläser om "Musik och modernitet, Strindbergs kammarspel" en fredag i september (datum ej bestämt), på ABF-Akademien i Eskilstuna.

*Max von Sydow och Margaretha Krook i Alf Sjöbergs Brända tomten på Dramaten 1970
Foto: Beata Bergström, ur Gunnar Ollén: Strindbergs dramatik*

VÅREN 2025 PÅ STRINDBERGS INTIMA TEATER

Våren rivstartade med två avslutande föreställningar av *Skådespelerskan* med Scenkollektivet Rostvit.

Därpå följde storartad nypremiär av *Dödsdansen* med fantastiska Marie Göranson och Gunilla Nyroos med spelperiod in i mars som inbegrep både gästspel med efterföljande samtal på Stora Teatern i Göteborg och ett gästspel i Hammerska ladan. Totalt blev det 24 föreställningar.

Den 13-31/3 spelades *Ernst* på Strindbergs Intima Teater om delar av Victoria Benedictssons liv. SIT bad skådespelerskan Rita Hjelm att bearbeta och även tonsätta en del av texterna från *Stora boken* som hon också framförde på scen. Planeras att spelas även hösten 2025.

Staffan Westerbergfestival

Festivalen pågick mellan 20/1 och 14/4. Den startade med *Staffan och August* med Anna-Karin Håkansson och Miriam Oldenburg, i regi av Anna Pettersson samt med ljus och ljud av Gustave Lund. Föreställningen kommer att spelas i en förkortad version en sista gång på Parkteatern Sergels torg 28/8.

Festivalen avslutades med *Ett Litet Drömspel* som är ett samarbete mellan SIT och Fiasko Kompaniet från Göteborg. De tolkade Staffan Westerbergs interaktiva och existentiella drömspel med experimentell dockteater. Regi och medverkan: Livia Hiselius, Maria Strand Renberg, manus: Staffan Westerberg, dramaturg: Anna Pettersson, scenografi: Maja Döbling, musik: Maria Strand Renberg, ljud och ljus: Gustave Lund.

Staffan-utställningen i foajén *En ask i en ask i en ask - Tankar och konst av Staffan Westerberg* pågick parallellt i foajén under festivalen och är producerad av Kin museum för samtidskonst i Kiruna. Curator är konstnären Andjeas Ejiksson.

Systrarna Nylund

2022 träffade Anna Pettersson för första gången Märta, Linnéa och Karin. Tre systrar som sedan 2004 har drivit ett kulturhus och en årlig midvinterfestival under årets mörkaste tid i Korpilombolo. 2022 till 2024 har SIT vid tre tillfällen medverkat under ”The European Festival of the Night” med *Frida Uhl* och *Spring tills du dör* samt ett flertal föreläsningar och workshops. 24 februari 2024 mottog systrarna H.M. konungens medalj av den 5:e storleken med högblått band för framstående insatser inom kulturlivet i Tornedalen och främjandet av minoritetsspråket meänkieli. En efterföljande tillställning hölls på SIT där de hyllades för sitt arbete och sitt engagemang. Anna Pettersson har via intervjuer, avfilminingar och ljudinspelningar dokumenterat delar av systrarnas vardag och befinner sig just nu i Korpilombolo för att skapa en föreställning om deras livsverk. Eftersom system Karin hastigt gick bort under sommaren 2024 kommer endast Linnea och Märta medverka på scenen. Uppsättningen kommer bland annat handla om hur systrarna, genom att skapa fysiska mötesplatser för kulturutbyten, stoppade utflyttningen från Korpilombolo samt om deras projekt att översätta bibeln till meänkieli. Texter och medverkan: Linnéa Nylund och

Märta Nylund. Idé, koncept, bearbetning och regi: Anna Pettersson. Filmfotograf: Klas Hjertberg. Ljud, ljus och filmklippning: Gustave Lund. Endast sju föreställningar spelas i Stockholm mellan den 22 och 25 april. Längd ca. 40 minuter.

Kulturnatten

26/4 medverkar SIT med öppet hus och fri entré mellan kl.18.00 och 00.00 Det serveras Selma-fika i foajén och det bjuds på workshop (för de som är först att anmäla sig), ledd av skådespelerskan och regissören Maria Salomaa. Vi redovisar samarbetsprojekt med Röda korsets kvinnojour och Värmeverket samt ger en konsert av dansbandet Hen-Ingvarz och stand-up senare på kvällen.

5/5 har vi, på förfrågan, lagt till ytterligare en föreställning av vår publiksuccé *Frida Uhl* med Hanna Nygårds på SIT. Föreställningen spelas även på Furusunds båthamn 28/6 kl.19 samt 29/6 kl.16

Quinnorna om Selma Lagerlöf, Elin Wägner, Ellen Key och Victoria Benedictsson med Amanda Gordon spelas vid tio tillfällen för vuxna och unga vuxna under våren på SIT, samt på gästspel i Sverige samt på Ryнге teater 4/7 kl.19 och 5/7 kl.15.

För unga vuxna

Spring tills du dör av och med Nora Ericsson har spelats vid 37 tillfällen på skolor, utbudsdagar och på SIT under våren.

Jag är den som ser med Anna Azcárate gästspelar på olika teatrar i Sverige vid fem tillfällen under våren.

Demokrati och Yttrandefrihet av och med William Wahlstedt spelas vid fyra tillfällen under våren på SIT och på skolor i Stockholms län.

Preventivmedlens historia av och med Dorothea Norling spelas vid sju tillfällen under våren.

Gästspelsmånad

Under maj har vi vår årliga gästspelsmånad med följande uppsättningar: *Jernkronan* av Sara Lidman. Skådespelaren och regissören Jacob Hulcrantz har bearbetat Sara Lidmans berättelse och framför själv, tillsammans med filmprojektioner, berättelsen om hur jernbanan ska rädda bygden.

Lille stora Chagall är ett poetiskt och musikaliskt drömspel om vikten av att gå sin egen väg i livet och följa sina drömmar. En familjeföreställning från 6 år. Manus och regi: Ingalill Ellung. Medverkande: Annika Arnell, Manne af Klintberg, Miriam Oldenburg.

Selmas vrede av Margareta Skantze med regi/medverkan av Görel Crona. Om Selmas uppväxt från ung flicka till nationalikon. Och om kampen för kvinnors rättigheter och ett jämställt samhälle.

Fordringsägare av August Strindberg. För andra året i rad har Ryнге teater och SIT ett utbyte av gästspel. I år bjuder Ryнге Teater på *Fordringsägare*, ett drama om kärlek, svek och hämnd.

Anna Pettersson, chef på Strindbergs intima teater

STRINDBERGSSÄLLSKAPETS STYRELSE

Cecilia Carlander – ordförande, redaktör för Strindbergiana, styrelsemedlem i Stiftelsen Strindbergsmuseet

Göran Söderström – vice ordförande

Susin Lindblom-Curman – skattmästare

Ulrika Lindgren - medlemsansvarig

Sara Granath – sekreterare, redaktör Nya Meddelanden, ersättare i Stiftelsen

Leif Magnusson – ansvarig för Strindbergs skrivarstuga på Kymmendö

Kristina Adolphson – redaktionsgrupp Nya Meddelanden

Louise Edlind Friberg

Tryggve Lundh

Erik Höök - chef för Strindbergsmuseet

Hannah Hinz Cornelli – ansvarig sociala medier

Marja Sandin Wester

Revisorer – Olof Nordin, Åsa Söderberg

Revisorssuppleanter – Kjellåke Henriksson, Christina Björkegren

Valberedning – Erik Höök, Inger Björklind Bengtsson

KONTAKT

Ordförande – Cecilia Carlander, epost: strindbergssallskapet@auguststrindberg.se

Medlemsfrågor, epost: info@auguststrindberg.se

Frågor rörande sociala medier: media@auguststrindberg.se

Ansvarig för hemsidan: red@auguststrindberg.se

Strindbergssällskapets postadress: Drottninggatan 85, 11160 Stockholm

Hemsida: <http://www.auguststrindberg.se/>

BLI MEDLEM ELLER FÖRNYA DITT MEDLEMSKAP FÖR 2025

Du blir medlem genom att sätta in årsavgiften 300 kr på Strindbergssällskapets Swish 123-0183939 eller plusgirokonto 25 02 78-9. För ytterligare familjemedlem är avgiften 50 kr och för ungdomsmedlem (25 år och yngre) 150 kr. Glöm inte att mejla ditt namn, postadress samt e- postadress till: info@auguststrindberg.se

OBS! Medlemsavgiften gäller per kalenderår och betalas in i början av kalenderåret.

I medlemskapet ingår årsboken *Strindbergiana*, medlemsbladet *Nya Meddelanden*, fri entré på Strindbergsmuseet, rabatter i Strindbergsmuseets butikssortiment, till bokcirkeln samt till vissa teateruppsättningar på Strindbergs Intima Teater. **OBS!** För att få årsskriften *Strindbergiana*, bör du betala senast i maj månad. Detta för att vi ska kunna beräkna upplagens storlek.

HAR VI RÄTT POSTADRESS OCH EPOSTADRESS TILL DIG? Med hänsyn till miljön samt sällskapets ekonomi skickas *Nya Meddelanden* numera ut på e-post. För kontinuerlig information mejla din e-postadress till oss. Glöm inte att meddela oss om du bytt adress eller e-post. info@auguststrindberg.se